

ECONOMIA ESPANYOLA

Grups: 02 i 51

PRIMERA PART: L'ECONOMIA ESPANYOLA DEL PERÍODE 1973-2000

a. La crisi econòmica (I): 1974-77

L'economia espanyola a l'inici dels anys 70.- La gènesi de la crisi: els trets específics del cas espanyol.- La política

a. La crisi econòmica (II): Dels Pactes de la Moncloa a 1985

Els Pactes de la Moncloa i els seus resultats.- El segon xoc energètic i les seves conseqüències.- La política d'ajust positiu a la crisi.- L'evolució econòmica: creixement, inversió, atur, inflació, dèficit públic i dèficit exterior.- Principals característiques de l'economia davant el procés d'integració a la CE.

L'economia espanyola en el context internacional: l'adhesió a la comunitat.- La firma de l'Acta Única.- Efectes de la integració i unificació del mercat europeu en l'economia espanyola.

a. L'expansió econòmica 1986 - 1990

Factors determinants de la reactivació econòmica.- La demanda interna com a motor del creixement.- Creixement econòmic i desequilibris.- Aparició de noves tensions inflacionistes: l'evolució dels preus per sectors.- La competitivitat i el dèficit exterior de l'economia espanyola.- La entrada en el S.M.E. i la política de tipus de canvi.

Moderació del creixement i recessió en els primers anys noranta

La crisi de 1992 i les seves conseqüències.- Les depreciacions de la pesseta.- La destrucció d'ocupació.- Evolució del PIB des de l'òptica de l'oferta.- El cicle econòmic a Espanya i a la Unió Europea.

Avantatges i costos de la UME.- Fases en la construcció de la Unió Monetària.- Els criteris establerts en el Tractat de Maastricht.- Característiques de la constitució de la Unió Monetària.- Els plans de convergència.- Espanya: convergència nominal i convergència real.- El pacte d'estabilitat i creixement.

L'economia espanyola en el context de la Unió Econòmica i Monetària

La política monetària del Banc Central Europeu.- Tipus de canvi i tipus d'interès.- La política econòmica d'Espanya en el context de la Unió Econòmica i Monetària.- El creixement econòmic en la segona meitat dels 90.

Evolució de l'estalvi nacional brut.- Determinants de l'estalvi segons components institucionals.- La formació bruta de capital fix a l'economia espanyola: inversió empresarial i inversió en

Distribució funcional, personal i territorial de la renda.

SEGONA PART: EL SECTOR PÚBLIC

Lliçó 10^a. El creixent pes del Sector Públic

Delimitació dels diferents subagents del Sector Públic espanyol.- El model constitucional d'economia mixta i la intervenció de l'Estat.- Dimensió i estructura de les AA.PP. 1973-2000.

a. Reforma fiscal a Espanya i evolució dels ingressos

El procés de reforma fiscal obert el 1977: principis i característiques.- Estructura i evolució dels ingressos de les Administracions Públiques.- Els canvis fiscals dels anys noranta i l'harmonització amb la UE.

Estructura i evolució de la despesa pública.- Components automàtics i despesa discrecional.- La inversió pública.- L'aparició del dèficit públic i les seves causes.- El seu finançament i conseqüències financeres.- Les implicacions de la UEM per a la política fiscal.- El deute públic.

a. El sistema de Seguretat Social

El model de Seguretat Social establert a Espanya.- Evolució dels ingressos i les despeses.- La necessitat de la Reforma financera.- La Seguretat Social actual: prestacions i finançament.

a. Els Ens Territorials: importància i finançament

El marc autonòmic espanyol.- El finançament de les Comunitats Autònomes.- Les Corporacions Locals.

TERCERA PART: RECURSOS HUMANS I ACTIVITAT ECONÒMICA

a. Canvis demogràfics a Espanya i migracions

El creixement de la població i la seva distribució.- La transició demogràfica a Espanya: característiques principals.- L'evolució de la natalitat.- L'evolució de la mortalitat.- Les projeccions demogràfiques. urbana.- Els canvis als fluxos migratoris a partir de 1975.- L'emigració a l'exterior.

Lliçó 16ª. Característiques de l'ocupació i l'atur

Les taxes d'activitat i la seva composició.- Dinàmica i estructura sectorial de la població activa.- Evolució i característiques de l'ocupació des de la crisi.- Distribució de l'atur per sectors econòmics.- Diferents causes explicatives de l'atur a Espanya.- L'atur estructural: el grau de mismatch ocupacional i espacial.

Lliçó 17ª. Política d'ocupació, reforma del mercat de treball i relacions laborals

La crisi econòmica i la transició política: el trencament del sistema de relacions laborals.- La mercat de treball: les reformes de 1984 i posteriors i les seves conseqüències.- Les directrius de política d'ocupació en la U.E.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

J. L. García Delgado (dir.) *Lecciones de Economía Española*, Madrid, Civitas, 4ª ed, 1999

J. L. García Delgado (dir.) *España, Economía: Ante el siglo XXI*, Espasa, 1999

BIBLIOGRAFIA PER LLIÇONS

PRIMERA PART: L'ECONOMIA ESPANYOLA DEL PERÍODE 1973-2000

a.i 2ª. La crisi econòmica (I): 1974-77 i La crisi econòmica (II): Dels Pactes de la Moncloa a 1985

Bibliografia bàsica:

Fuentes Quintana, E. i J. Requeijo, “La larga marcha hacia una política económica inevitable”, *Papeles de Economía Española*, 21, 2-39, 1984

J.Segura, “Del primer gobierno socialista a la integración en la CEE: 1983-1985”, a J.L.García Delgado, *Democracia*, CIS, Madrid, 1990.

Bibliografia complementària:

J. M. Linde, “La profundización de la crisis económica: 1979-1982”, a J.L.García Delgado, *Economía Española de la Transición y la Democracia*, CIS, Madrid, 1990.

Fuentes Quintana, “Tres decenios de la economía española en perspectiva”, a J. L. García Delgado, , Espasa, Madrid, 1993. págs. 35 a 57.

García Delgado, J. L. i J. M. Serrano Sanz, “De la primera crisis elecciones del 77: tiempo de incertidumbre”, a García Delgado (dir.) *democracia*, CIS, Madrid, 1990.

Lliçó 3ª L'entrada d'Espanya a la Comunitat Europea

Bibliografia bàsica:

integración de España en la Unión Europea”, a *Lecciones de Economía Española*, 1999.

Myro, R. “España en la Unión Europea: etapas y efectos de la integración”, a *España, Economía: Ante el siglo XXI*

Lliçó 4ª. L'expansió econòmica 1986 - 1990

Bibliografia bàsica:

De la Dehesa, G. “Diez años de España en la Unión Europea”, *Economistas*, nº 66/67, 1996, 10-20.

Bibliografia complementària:

A. Costas i J. M. Serrano, “Problemas escogidos y olvidados de la política económica española”, a J. M. Serrano y A. Costas (eds.) *Diez ensayos sobre economía española*, Eudema, Madrid, 1993. Págs. 21-38.

Lliçó 5ª. Moderació del creixement i recessió en els primers anys noranta

Bibliografia bàsica:

Discurso de presentación del informe anual 1993 del Banco de España”, *Cuadernos de Información Económica*, núm. 75, junio 1993.

Bibliografia complementària:

Álvaro Anchuelo, “Ataques especulativos contra la peseta en el Sistema Monetario Europeo” en J. Velarde, JL García Delgado y A. Pedreño, *España en la Unión Europea, balance de una década*, Civitas, Madrid, 1997

C. Muñoz Cid, “Patología de una crisis excepcional”, *Economistas*, 60, 84-86, 1995

Lliçons 6ª i 7ª: La construcció de la Unió Monetària Europea i L'economia espanyola en el context de la Unió Econòmica i Monetària

Bibliografia bàsica:

integración de España en la *Lecciones de Economía Española*, 1999, 435-464.

Banco de España, “Informe sobre la convergencia presentado por el Gobernador del Banco de España ante la Congreso de los Diputados”, *Boletín Económico*, marzo, 1998.

J. Aríztegui, “Política monetaria: de la gestión independiente a la Unión Monetaria Europea”, *España, Economía: Ante el siglo XXI*, 549-578.

Banco de España, *Informe anual*, capítulo 1, págs: 11-24, 2000.

Bibliografia complementària:

Rojo, L.A., “Las condiciones de estabilidad y la convergencia real España-UE”, *Papeles y Memorias de la Real Academia de las Ciencias Morales y Políticas*, vol.II, 1999.

Martín, C. “El porvenir de la convergencia económica real de España en la europa del euro”, *Papeles y Memorias de la Real Academia de las Ciencias Morales y Políticas*, vol.II, 1999.

Lliçó 8: L'estalvi i la formació de capital

Bibliografia bàsica:

E. Bandrés i A. Marchante, “Ahorro y formación de capital”, *Lecciones de Economía Española*, 1999, 107-130.

A. Garrido, "Ahorro e inversión: determinantes y financiación", *España, Economía: Ante el siglo XXI*, 507-526.

Bibliografia complementària:

Oliver, J i Raymond, J.L, "¿Hay escasez de ahorro en la economía española?" *Cuadernos de Información Económica*, FUNCAS, 151, 1999.

Lliçó 9: La distribució de la renda

Bibliografia bàsica:

J. I. Palacio, "Distribución funcional y personal de la renta", *Lecciones de Economía Española*, 1999, 359-374.

M. Parellada, "Distribución territorial de la renta" *Lecciones de Economía Española*, 1999, 375-392

M. Martín Rodríguez, "Disparidades regionales: perspectiva histórica y europea", *España, Economía: Ante el siglo XXI*, 483-506.

SEGONA PART: EL SECTOR PÚBLIC

Lliçó 10ª. El creixent pes del Sector Públic

Bibliografia bàsica

J.Mª Serrano Sanz, Sector *Lecciones de Economía Española*, 1999, 375-392

Bibliografia recomanada

J. Segura, "Sector Público: análisis económico y perspectiva general", *Economía: ante el siglo XXI*, 1999, 303-326.

J.M. González-Páramo, "Tres lustros de cambios estructurales en el sector público", a J.L.García Delgado (dir.), *La economía española de la transición y la democracia*, CIS, 1990.

V.Valle, "La Hacienda Pública en la Democracia Española", *Papeles de Economía Española*, núm. 68, 1996.

Lliçó 11ª. Reforma fiscal a Espanya i evolució dels ingressos

Bibliografia bàsica

J.M. González-Páramo, Reforma tributaria y política fiscal, a *Economía: ante el siglo XXI*, 1999, 579-612.

Bibliografia recomanada

A. Laborda. "Estructura y tendencias de la presión fiscal en España y en los países de la OCDE", *Cuadernos de Información Económica*, 156, maig/juny 2000, 155-161.

Lliçó 12ª. La despesa i el dèficit públic.

Bibliografia bàsica

J.Mª Serrano Sanz, "Sector Público", a *Lecciones de Economía Española*, 375-392

E. Bandrés, “Gasto público y estructuras del bienestar: el sistema de protección social”, *España, Economía: ante el siglo XXI*, 1999.

Bibliografía recomanada

T. López i A. Utrilla, *Introducción al sector Público Español*, Civitas, Madrid, 4ª ed., 1998.

J.M. González-Páramo i G. López Casanovas, “El gasto público: problemas actuales y perspectivas”, *Papeles de Economía Española*, nº 69, 1996.

J.M. González-Páramo, “Presupuestos 2000”, *Economistas*, núm, 87, 2000.

Lliçó 13ª. El sistema de Seguretat Social

Bibliografía bàsica

E. Bandrés, “Gasto público y estructuras del bienestar: el sistema de protección social”, *España, Economía: ante el siglo XXI*, 1999.

Biliografía recomanada

J.A. Herce i J. Alonso, “La reforma de les pensions davant de la revisió del Pacte de Toledo”,

a. Els Ens Territorials: importància i finançament

Bibliografía bàsica

Castells, A., “Autonomía y solidaridad en el sistema de financiación autonómica”, *Papeles de Economía Española*, núm. 83, 2000.

Biliografía recomanada

M. Escardó, “Els pressupostos de la Generalitat de Catalunya 1999”,
i Finances, Generalitat de Catalunya, 1999.

Papeles de Economía Española, Corresponsabilidad Fiscal, núm 83, 2000.

A. Salamero i M. Bassols, “El sistema de finançament autonòmic per al
57, 59-75.

TERCERA PART: RECURSOS HUMANS I ACTIVITAT ECONÒMICA

a. Canvis demogràfics a Espanya i migracions

Bibliografía bàsica:

cambios en la población”, *España, economía: ante el siglo XXI*, pàgs. 59-80.

Bibliografía recomanada:

Fernández Cordón, J. A. “El envejecimiento de la población española”, *Papeles de Economía Española*, nº 77, 1998, pàgs. 91-103.

Ródenas, C. *Emigración y economía* en España, Civitas, 1994.

Lliçó 16^a. Característiques de l'ocupació i l'atur

Bibliografia bàsica:

Mercado de Trabajo, *Lecciones de Economía Española*, pàgs: 275-306

García, G. “Mercado de trabajo: el problema del paro”, *economía: ante el siglo XXI*, , pàgs. 323-357.

Bibliografia recomanada:

de Miguel Castaño, C. La evolución de la población activa y su incidencia sobre el desempleo en el medio y largo plazo, Cuadernos de Información Económica, nº 148/149, juliol/agost 1999, pàgs. 56-64.

González Calbet, L. i De Miguel Castaño, C. Los costes laborales en España. Un análisis comparativo, Cuadernos de Información Económica, nº 148/149, juliol/agost, 1999,

a. Política d'ocupació, reforma del mercat de treball i relacions laborals

reformas laborales recientes: objetivos, contenidos y efectos”, *Cuadernos de Información Económica*, nº 150, 1999, pàgs. 5-23.

Bibliografia recomanada:

Fina Sanglas, Ll. “Políticas activas y pasivas de empleo en la Unión Europea. Los planes nacionales de acción para el empleo”, Cuadernos de Información Económica, nº 150, 1999, pàgs. 67-81.

Jimeno, J. F. i Toharia, L. “El mercado de trabajo: lo que hay que reformar y por qué”, *Economistas*, nº 57, 1993, pàgs. 13-21.

AVALUACIÓ

L'avaluació es farà mitjançant un examen final per escrit. De manera opcional, els estudiants poden presentar dos treballs (màxim 5 pàgines cadascun) que comptaran un 10 per cent de la nota final.

HORARI TUTORIES

Dimarts de 15.30 a 17.00 i dijous de 12 a 13.30

Despatx B3-070